

Katu- ja puistovalaimstuksen kesäpimennyksiä koskeva valtuustoaloite

283/10.03.01.00/2026

KV 18.05.2026 § 34

Valtuutettu Pasi Heinämaa luki allekirjoittamansa katu- ja puistovalaimstuksen kesäpimennyksiä koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”VALTUUSTOALOITE:

Katu- ja puistovalaimstuksen kesäpimennyksen vaikutusten arviointi suhteessa Järkivihreä Forssa -strategiaan ja turvallisuuteen

Forssan kaupunki on säästösyistä toteuttanut katu- ja puistovalaimstuksen alasajon kesäkaudella 12 viikon ajaksi (toukoheinäkuussa). Vaikka taloudelliset säästöt ovat kunnille tärkeitä, on pimennyksen ajoituksella ja kestolla merkittäviä negatiivisia heijastusvaikutuksia asukkaiden arkeen, turvallisuuteen ja terveyteen.

Toukokuun illat ja yöt ovat kalenteri kesästä huolimatta usein vielä hyvin pimeitä. Valaimstuksen puute heikentää asukkaiden turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta erityisesti iltalenkeillä, vuorotyöläisten työmatkoilla sekä viikonlopun yöliikenteessä.

Aloitteen perustelut:

- Ristiriita Järkivihreä Forssa -strategian kanssa: Forssa profiloutuu edelläkävijänä, jonka strategisena kärkenä on järkivihreys. Järkivihreyden tulisi tarkoittaa ympäristötekoja, jotka tekevät kaupunkilaisten arjesta sujuvaa, tervettä ja turvallista. Nykyinen pitkä pimennys on ristiriidassa tämän kanssa, sillä se luo turvattomuutta ja estää asukkaita nauttimasta lähiluonnosta ja kevyen liikenteen väylistä.
- Liikenneturvallisuus ja arkiliikunta: Pimeys vaikeuttaa jalankulkijoiden ja polkupyöräilijöiden havaitsemista. Jos infra koetaan turvattomaksi, ihmiset valitsevat herkemmin auton lyhyillekin matkoille. Tämä sotii kaupungin ilmastotavoitteita sekä asukkaiden terveyttä edistävää arkiliikuntaa vastaan. Järkivihreässä kaupungissa kevyen liikenteen tulisi aina olla ensisijainen ja turvallinen valinta.
- Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset: Liikunnan tuomat säästöt sosiaali- ja terveysmenoissa ovat merkittäviä. Mikäli pimeys estää tai vähentää kuntalaisten iltaliikuntaa, menetetään liikkumattomuuden vuoksi enemmän kuin sähkössä säästetään.

- Turvattomuus ja villieläimet: Viimeaikaiset havainnot susien liikkumisesta taajama- ja puistoalueilla lisäävät asukkaiden turvattomuuden tunnetta entisestään. Pimeässä villieläinten kohtaamisen ennakoiminen on mahdotonta, mikä luo todellisen pelonilmapiirin ja rajoittaa erityisesti lasten, vanhusten ja lemmikinomistajien liikkumista.
- Moderni tekniikka: Nykyinen LED-valaistustekniikka ja älykkäät ohjausjärjestelmät mahdollistavat valojen himmentämisen tai kohdennetun sammuttamisen pelkän täyspimennyksen sijaan. Nykytekniikan aikana mekaaninen 12 viikon täyspimennys ei edusta nykyaikaista tai järkevää energiankäytön hallintaa.

Esitys:

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Forssan kaupunki selvittää katuvalaistuksen 12 viikon kesäpimennyksen todelliset taloudelliset säästöt ja arvioi ne suhteessa sen aiheuttamiin haittoihin, kuten liikenneturvallisuuden heikkenemiseen, kuntalaisten turvattomuuden tunteeseen, villieläinriskeihin, liikkumattomuuden lisääntymiseen sekä ristiriitaan Järkivihreä Forssa -strategian tavoitteiden kanssa.

Samalla tulee selvittää nykyaikaisen ratkaisun, kuten LEO-valaistuksen ja älykkään, tarpeenmukaisesti ohjatun valaistuksen mahdollisuudet saavuttaa säästöjä ilman laaja-alaista valaistuksen sammuttamista.

Johtopäätöksenä tulee arvioida, onko nykyinen kesäpimennys aidosti kokonaistaloudellisesti ja kuntalaisten turvallisuuden kannalta perusteltu, vai tuleeko siitä luopua ja siirtyä modernimpiin, turvallisuutta ja energiatehokkuutta yhtä aikaa tukeviin ratkaisuihin.”

Valtuutettu Pasi Heinämaan lisäksi valtuustoaloitteessa olivat mukana valtuutetut Saara Jokinen, Kati Kaasalainen, Maaret Lahtinen, Kaisa Lepola, Emmi Lintonen, Jukka Sipponen, Mikko Suomi, Tarja Rajahalme-Tahvanainen, Matti Uutela, Pasi Vikman ja Janne Vuorenmaa.

Päätös

Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.